

Nr 116.

Av herrar **Öhman** och **Borell**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till anställande av andre notarier vid häradsrätterna.

Vid statsutskottets behandling under 1935 års riksdag av Kungl. Maj:ts under andra huvudtiteln gjorda framställning angående anslag till avlöningar vid häradsrätterna förelåg jämväl till behandling en inom andra kammaren väckt motion nr 6, vari hemställts, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t an hålla om förslag angående ändrade grunder för å domsagas kansli anställda rättsbildade biträdens avlöningsförhållanden.

I skrivelse den 4 juni 1935, nr 271, angående anslaget till avlöningar vid häradsrätterna, anförde riksdagen, i överensstämmelse med statsutskottets hemställan, i hithörande avseende under hänvisning till nyssnämnda motion, att då den i motionen berörda frågan vore under övervägande inom justitiedepartementet riksdagen ansett, att motionen ej borde föranleda någon riksdagens åtgärd. Riksdagen hade endast velat uttala, att blivande förslag i ämnet i princip borde så utformas, att kostnaderna för de nya biträden, som befundes erforderliga för domsagornas skötsel utöver dem som för närvarande funnes anställda, icke måtte drabba häradshövdingarna.

Till avlöning av andre notarie i domsaga bidrager häradshövdingen för närvarande med 800 kronor årligen.

Enligt årets statsverksproposition föreslår Kungl. Maj:t för att möjliggöra anställande av andre notarier till ett antal av tjugo, utöver det nuvarande antalet, en höjning av anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal med 36,000 kronor.

Chefen för justitiedepartementet anför i detta sammanhang, att då häradshövdingarna bidroge till avlöning av andre notarie med 800 kronor, skulle emellertid samtidigt å särskilda uppbördsmedel å anslaget uppföras (20 × 800) 16,000 kronor. Att häradshövdingarna lämnade bidrag till de nytillkommande andre notariernas avlöning syntes beträffande de större domsagorna fullt i sin ordning.

I fråga om de mindre domsagorna hänvisar departementschefen därtill, att när det beträffande dessa domsagor funnes skäligt, ersättning för kostnaderna för nya notarier kunde erhållas från anslaget till beredande av partiell löneförbättring för häradshövdingarna.

Departementschefen anför vidare, att vid konkurrens om de nya andre-notariebefattningarna syntes särskilt böra beaktas att sådana domsagor, i vilka arbetet på uppläggande av nya fastighetsböcker kunde antagas komma att forceras, erhöles företräde.

Uppläggandet av nya fastighetsböcker är särskilt i de större domsagorna ett synnerligen vidlyftigt och tidskrävande arbete, och behov av forcering av detta arbete torde i stor omfattning vara för handen. Med hänsyn härtill synes det oss kunna antagas, att en betydande del av de nya andre-notarierna komme att anställas huvudsakligen för att biträda vid uppläggande av nya fastighetsböcker. Staten bekostar all den skrivhjälp av icke rättsbildade biträden, som uppläggandet av de nya fastighetsböckerna kräver. Det synes oss fullt i sin ordning att det även bör ankomma på staten ensam att vidkännas kostnaden för notariernas biträde vid ifrågavarande arbete.

Inom den närmaste framtiden torde vara att förvänta att på grund av lagändring lagsöknings- och handräckningsmålen komma att överflyttas från länsstyrelserna till domstolarna. I en rörande detta ämne inom justitiedepartementet i december 1935 upprättad promemoria framhålles, att det behov av ytterligare arbetskrafter i vissa domsagor, som en överflyttning av ifrågavarande mål komme att medföra, torde lämpligen böra tillgodoses genom anställande av ytterligare andre notarier. I detta sammanhang hänvisar promemorian till den inom justitiedepartementet verkställda utredningen angående anställande av dylika befattningshavare i större utsträckning än för närvarande är möjligt. Det synes oss föga rimligt, att de åsyftade notarierna till en del skulle avlönas av häradshövdingarna, helst som staten komme att göra en besparing genom minskat behov av arbetskraft hos länsstyrelserna.

Det nu sagda gäller även ett annat lagstiftningsarbete, som inom kort torde komma på dagordningen, nämligen ett förslag angående ändrade bestämmelser rörande verkställighet och förvandling av bötesstraff. På sätt styrelsen för föreningen Sveriges häradshövdingar i yttrande över berörda förslag närmare utvecklat, torde i förslaget ifrågasatt anordning komma att avsevärt öka häradshövdingarnas arbetsbörda. Och vi vilja tillägga, att även genomförandet av denna lagstiftning skulle medföra en minskning av länsstyrelsernas arbete.

Då vi i likhet med 1935 års riksdag anse häradshövdingarna ej böra drabbas av kostnader i nu förevarande hänseende, få vi härmed hemställa,

att riksdagen ville besluta att avlöningarna till de i årets statsverksproposition ifrågasatta nya andre notarierna skola helt bestridas av statsmedel ävensom vidtaga härav föranledda ändringar i avlöningsstaten för häradsrätterna.

Stockholm den 22 januari 1936.

Ivar Öhman.

Th. Borell.